

RAV 2011/21: Vermogensschade. Behoort verzoekster, die na haar echtscheiding wederom een affectieve relatie met haar ex-man is gaan onderhouden, to...

Essentie

Vermogensschade.

Behoort verzoekster, die na haar echtscheiding wederom een affectieve relatie met haar ex-man is gaan onderhouden, tot de kring van gerechtigden in de zin van art. 6:108 BW?

Samenvatting

Een passant, de ex-echtgenoot van de verzoekster in deze procedure, biedt hulp bij een eenzijdig verkeersongeval waarbij een vrachtwagencombinatie is betrokken en komt daarbij zelf om het leven. De WAM-verzekeraar van de vrachtwagencombinatie erkent geen aansprakelijkheid voor het ongeval maar heeft wel de afwikkeling van de overlijdensschade in behandeling willen nemen. De inzet van dit deelgeschil is de vraag of tussen verzoekster en haar overleden partner (voorheen: echtgenoot) ten tijde van het overlijden (weer) sprake was van samenwonen in gezinsverband.

Rb.: Op grond van art. 1019w lid 1 Rv kan, indien een persoon die een ander aansprakelijk houdt voor schade die hij lijdt door dood of letsel, de rechter worden verzocht te beslissen over een geschil omtrent of in verband met een deel van hetgeen tussen hen rechtens geldt en waarvan de beëindiging kan bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst. Gezien het bepaalde in art. 1019z Rv wordt het verzoek afgewezen voor zover de verzochte beslissing onvoldoende kan bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst.

Beantwoording van de vraag, of verzoekster op grond van art. 6:108 lid 1 BW in aanmerking komt voor vergoeding van overlijdensschade, kan bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst en daarmee aan de verdere schadeafwikkeling. Op basis van de standpunten van partijen is voldoende duidelijk en aannemelijk dat indien omtrent de vraag of verzoekster behoort tot de kring van gerechtigden die aanspraak kan maken op overlijdensschade duidelijkheid bestaat, partijen de verdere schadeafwikkeling ter hand kunnen en zullen nemen. Nu verzoekster ten tijde van het ongeval niet (meer) getrouwd was met haar ex-echtgenoot dient de vraag of zij aanspraak kan maken op vergoeding van overlijdensschade beoordeeld te worden aan de hand van art. 6:108 lid 1 sub c BW. De kernvraag die moet worden beantwoord is of verzoekster ten tijde van het overlijden van haar ex-man in gezinsverband samenwoonde. Art. 6:108 BW geeft slechts een beperkt aantal gerechtigden bij overlijden van een naaste of dierbare aanspraak op vergoeding van

de in die bepaling genoemde vermogensschade. Tussen verzoekster en haar ex-echtgenoot bestond na de echtscheiding weliswaar wederom een affectieve relatie maar op grond van de ten processe gebleken feiten en omstandigheden kan niet worden aangenomen dat sprake was van samenwonen in gezinsverband. De relatie van verzoekster en haar ex-man was vergelijkbaar met een zogenaamde LAT-relatie, waarbij nog sprake was van een bepaalde mate van zelfstandigheid tussen verzoekster enerzijds en haar ex-echtgenoot anderzijds.

Ten aanzien van de gevorderde buitengerechtelijke kosten overweegt de rechtbank dat bij zaken die binnen het bereik van de Wet deelgeschillen vallen er vooralsnog geen aanleiding bestaat om af te wijken van de eventuele door de aansprakelijke partij ten opzichte van in dit geval verzoekster geaccepteerde en reeds in het stadium voorafgaand aan het deelgeschil vergoede tarieven. De onderhavige zaak betreft naar het oordeel van de rechtbank een wat betreft omvang en complexiteit daarvan beperkt deelgeschil. De met de opstelling van het verzoekschrift en de verdere behandeling van de zaak gemoeide redelijke kosten als bedoeld in art. 6:96 BW worden door de rechtbank begroot op € 2.400 te vermeerderen met het door verzoekster betaalde griffierecht. Volgt afwijzing van het verzoek met veroordeling van de WAM-verzekeraar in de kosten van de procedure.

Zie ook

Zie ook:

- Rb. Amsterdam 28 oktober 2010, *LJN* BO3227;
- Rb. 's-Gravenhage 3 november 2010, *LJN* BO3565, *NJF* 2011/5;
- Rb. Haarlem 23 november 2010, *LJN* BO6959;
- Ktr. Eindhoven 23 september 2010, *LJN* BN8382;
- Rb. Rotterdam 1 december 2010, *LJN* BO5673;
- Ktr. Rotterdam 6 oktober 2010, *LJN* BN9805, *JAR* 2010/305, *NJF* 2010/459;
- Rb. Utrecht 13 oktober 2010, *LJN* BO1694, *NJF* 2011/11;
- Ktr. Utrecht 24 september 2010, nr. 709096 AE VERZ 10-379;
- Rb. Zutphen 2 december 2010, nr. 115670 HA RK 10-73;
- Rb. Zutphen 22 oktober 2010, nr. 114342 HA RK 10-52;
- A.J. Akkermans en G. de Groot, 'De deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade: nieuwe verantwoordelijkheden voor de rechter én voor partijen', *TVP* 2010, afl. 2;
- G. de Groot, 'Naar een buitengerechtelijk beroep op de rechter in deelgeschillen? Een potentieel middel tot verbetering van de afdoening van letselschadezaken', *TVP* 2005, nr. 4, p. 122-127;
- C.J.M. Klaassen, 'De Wet deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade. Een nieuwe loot aan de processuele stam', *TCR* 2010, afl. 2;
- Themanummer: Deelgeschilprocedure, *Verkeersrecht (VRA)* 2010, afl. 6;
- G.M. van Wassenaer, 'Het wetsvoorstel deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade, een reactie vanuit de praktijk', in: *Verkeersrecht (VRA)* 2009/1, afl. 1, p. 1-4.

Wenk

Wenk:

Op 1 juli 2010 is de Wet deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade in werking getreden. De Wet deelgeschilprocedure is ondergebracht in een nieuwe titel, titel 17, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en beslaat de art. 1019w-1019cc Rv. De wet beoogt tot een vereenvoudiging en versnelling van de buitengerechtelijke afhandeling van personenschade te komen. Indien buitengerechtelijke onderhandelingen tussen partijen stroef verlopen of zelfs vastlopen, kan via deze laagdrempelige procedure de rechter worden ingeschakeld met het verzoek om een beslissing te geven over het punt dat partijen verdeeld houdt met het oogmerk de onderhandelingen weer vlot te trekken en een vaststellingsovereenkomst binnen handbereik te brengen. In de parlementaire geschiedenis op de Wet deelgeschilprocedure is opgemerkt dat de investering in tijd, geld en moeite moeten worden afgewogen tegen het belang van de vordering en de bijdrage die een beslissing aan de totstandkoming van een minnelijke regeling kan leveren (MvT, *Kamerstukken II* 2007/08, 31 518, nr. 3, p. 22). De rechter heeft hierbij een ruime beoordelingsvrijheid. Indien de rechter oordeelt dat een beslissing kan bijdragen aan het tot stand komen van een vaststellingsovereenkomst zal het verzoek inhoudelijk kunnen worden behandeld. Om de hier bedoelde beoordeling te kunnen maken, beschikt de rechter ingevolge art. 1019x lid 3 en 4 Rv over de benodigde gegevens, waaronder een zakelijk overzicht van de inhoud en het verloop van de onderhandelingen over de vordering dat in het verzoekschrift moet worden opgenomen. De aldus beschreven voorgeschiedenis dient ertoe om de rechter een goed beeld geven van de inzet en houding van partijen tot dan toe (zie MvT, *Kamerstukken I* 2009/10, 31 518 C, p. 11). Indien eerder een deelgeschilprocedure is gevoerd, verlangt art. 1019x lid 4 Rv dat daar in het verzoekschrift melding van wordt gemaakt, hetgeen weer van belang kan zijn voor de vraag of een volgende deelgeschilprocedure nog zinvol kan zijn.

In de onderhavige zaak acht de rechtbank het verzoek voor behandeling vatbaar omdat bij duidelijkheid omtrent de voorgelegde vraag partijen de verdere schadeafwikkeling ter hand kunnen en zullen nemen. Ten aanzien van de materieelrechtelijke vraag of verzoekster behoort tot de kring van gerechtigden die aanspraak kan maken op overlijdensschade stelt de rechtbank allereerst vast dat verzoekster ten tijde van het ongeval niet (meer) met haar partner was gehuwd en mitsdien geen beroep toekwam op art. 6:108 lid 1 sub a BW. Beoordeeld moest derhalve worden of werd voldaan aan de vereisten van art. 6:108 lid 1 sub c BW. Op grond hiervan is de aansprakelijke partij verplicht tot vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud aan degenen die met de overledene in gezinsverband samenwoonden en in wier levensonderhoud hij geheel of voor een groot deel voorzag. De rechtbank overweegt dat het stelsel van de wet aan toekenning van een vergoeding aan anderen dan aan die beperkte kring van gerechtigden in de weg staat, omdat de wetgever andere samenlevingsvormen dan die welke neerkomen op feitelijk en daadwerkelijk samenleven (in gezinsverband) vanwege de rechtszekerheid buiten de bepaling heeft gehouden. De rechtbank komt op grond van de omstandigheden van het onderhavige geval tot de conclusie dat geen sprake is van samenwonen in gezinsverband (zie r.o. 4.5).

Wat betreft de begroting van de kosten van het deelgeschil aan de zijde van het slachtoffer dienen op grond van art. 1019aa lid 1 Rv alle redelijke kosten als bedoeld in art. 6:96 lid 2 BW in aanmerking te worden genomen (zie over de kosten van het deelgeschil o.m. N. Frenk, 'Toegang tot en kosten van de deelgeschilprocedure', Themanummer: Deelgeschilprocedure, *Verkeersrecht (VRA)* 2010/164, afl. 6). De rechtbank gaat in het onderhavige geval bij de kostenbegroting uit van de door de verzekeraar voorafgaand aan het deelgeschil vergoede uurtarief en voorts van een wat betreft omvang en complexiteit beperkt deelgeschil. De rechtbank heeft de kosten niet alleen begroot, maar desgevraagd de verzekeraar daarin ook veroordeeld. De verzekeraar had overigens geen verweer gevoerd tegen de

Partij(en)

Verzoekster, adv. mr. J.F. Roth,

tegen

Achmea Schadeverzekeringen N.V., te Apeldoorn, verweerster, adv. mr. A.J. Schoonen.

Uitspraak

Rechtbank:

(...)

2. De feiten

- 2.1. Op 25 november 2005 is op de Lekbrug op de A27 een vrachtwagencombinatie (hierna: de vrachtwagen) geschaard, gedeeltelijk door de vangrail gereden en met een gekantelde cabine boven de ruimte tussen de beide brugdelen tot stilstand gekomen.
- 2.2. De heer X reed ten tijde van het onder 2.1. omschreven ongeval op de andere weghelft van de A27. X heeft geprobeerd de chauffeur van de vrachtwagen te bevrijden. X is daarbij in een spleet gevallen die zich tussen de beide weggedeelten bevond en is 30 meter lager in het water van de Lek terecht gekomen. Als gevolg hiervan is X overleden.
- 2.3. Achmea is de WAM-verzekeraar van de vrachtwagen. Hoewel Achmea geen aansprakelijkheid heeft erkend voor het X overkomen ongeval heeft zij wel de afwikkeling van de overlijdensschade in behandeling willen nemen.
- 2.4. Verzoekster is de ex-echtgenote van X. Het huwelijk tussen verzoekster en X is op 31 maart 2004 door echtscheiding ontbonden.
- 2.5. Kind 1, kind 2, kind 3 en kind 4 zijn de kinderen van X en verzoekster.
- 2.6. Na het uiteengaan van X en verzoekster is X in de voormalige echtelijke woning aan de (adres) in (plaats) blijven wonen. Verzoekster is in een woning aan de (adres) te (plaats) gaan wonen.
- 2.7. Ten tijde van het ongeval bestond (opnieuw) een affectieve relatie tussen verzoekster en X.

3. Het deelgeschil

- 3.1. Verzoekster verzoekt de rechtbank:
  - a. te beslissen dat verzoekster in verband met het overlijden van X als gevolg van het ongeval op 25 november 2005 behoort tot de kring van gerechtigden in de zin van artikel 6:108 BW;
  - b. de kosten van verzoekster te begroten op grond van hetgeen verzoekster heeft aangegeven onder punt 26. en 27. van het verzoekschrift en te beslissen dat Achmea in de begrote kosten van dit deelgeschil wordt veroordeeld.
- 3.2. Aan dit verzoek legt verzoekster ten grondslag dat zij behoort tot de kring van gerechtigden

in de zin van artikel 6:108 lid 1 BW.

- 3.3. Achmea voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna indien en voor zover nodig nader ingaan.

4. De beoordeling

- 4.1. Verzoekster heeft haar verzoek gebaseerd op de Wet deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade (verder: Wet deelgeschil), neergelegd in de artikelen 1019w tot 1019cc van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (verder: Rv) en in werking getreden per 1 juli 2010.
- 4.2. Op grond van artikel 1019w lid 1 Rv kan, indien een persoon die een ander aansprakelijk houdt voor schade die hij lijdt door dood of letsel, de rechter worden verzocht te beslissen over een geschil omtrent of in verband met een deel van hetgeen tussen hen rechtens geldt en waarvan de beëindiging kan bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst. Gezien het bepaalde in artikel 1019z Rv wordt het verzoek afgewezen voor zover de verzochte beslissing onvoldoende kan bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst.
- 4.3. Partijen houdt verdeeld de vraag of verzoekster op grond van artikel 6:108 lid 1 BW in aanmerking komt voor vergoeding van overlijdensschade. Beantwoording van deze vraag kan naar het oordeel van de rechtbank bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst en daarmee aan de verdere schadeafwikkeling. Bovendien is op basis van de standpunten van partijen voldoende duidelijk en aannemelijk dat indien omtrent de vraag of verzoekster behoort tot de kring van gerechtigden die aanspraak kan maken op overlijdensschade duidelijkheid bestaat, partijen de verdere schadeafwikkeling ter hand kunnen en zullen nemen. De rechtbank zal hierna dan ook inhoudelijk ingaan op het verzoek van verzoekster.
- 4.4. De rechtbank stelt bij de beoordeling van het verzoek van verzoekster voorop dat nu verzoekster ten tijde van het ongeval niet (meer) getrouwd was met X de vraag of verzoekster behoort tot de kring van gerechtigden in de zin van artikel 6:108 BW en op die grond aanspraak kan maken op — kort gezegd — vergoeding van overlijdensschade als bedoeld in dat artikel, beoordeeld moet worden aan de hand van hetgeen is bepaald in artikel 6:108 lid 1 sub c BW, op grond waarvan — kort gezegd — de aansprakelijke partij verplicht is tot vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud aan degenen die met de overledene in gezinsverband samenwoonden en in wier levensonderhoud hij geheel of voor een groot deel voorzag.
- 4.5. Uit het voorgaande vloeit voort dat de kernvraag die beantwoord moet worden is of verzoekster ten tijde van het overlijden van X in gezinsverband samenwoonde met X. De rechtbank stelt voorop dat artikel 6:108 BW slechts een beperkt aantal gerechtigden bij overlijden van een naaste of dierbare aanspraak geeft op vergoeding van de in die bepaling genoemde vermogensschade. Het stelsel van de wet staat aan toekenning van een vergoeding aan anderen dan aan die beperkte kring van gerechtigden in de weg, omdat de wetgever andere samenlevingsvormen dan die welke neerkomen op feitelijk en daadwerkelijk samenleven (in gezinsverband) vanwege de rechtszekerheid buiten de bepaling heeft gehouden. Tussen partijen is niet in geschil dat tussen verzoekster en X na de echtscheiding wederom een affectieve relatie bestond. Op grond van de stellingen van verzoekster en de door haar ter onderbouwing van die stellingen overgelegde verklaringen

alsmede haar nadere schriftelijke toelichting op de situatie zoals die feitelijk was ten tijde van het overlijden van X is, kan naar het oordeel van de rechtbank echter niet worden aangenomen dat er tussen verzoekster en X (weer) sprake was van samenwonen in gezinsverband. Voor het aannemen van samenwonen in gezinsverband is onvoldoende dat, zoals verzoekster stelt, de meeste tijd werd doorgebracht in de voormalige echtelijke woning en dat het vieren van verjaardagen en feestdagen en afspraken met vrienden daar ook plaatsvonden. Ook de omstandigheid dat er verschillende vakanties gezamenlijk zijn doorgebracht is onvoldoende om te kunnen concluderen dat er sprake was van samenleven in gezinsverband. Deze omstandigheden, bezien in het licht van het feit dat verzoekster op het moment dat X kwam te overlijden een eigen woning bezat, daar ook stond ingeschreven en X tot dat moment alimentatie betaalde aan verzoekster, duiden er op dat van een hereniging als ware partijen gehuwd nog geen sprake was en/of dat de relatie (nog) niet in het stadium van feitelijk samenleven verkeerde. In die zin was, vergelijkbaar met de zogenoemde LAT-relatie, nog sprake van een bepaalde mate van zelfstandigheid van verzoekster enerzijds en X anderzijds. Van het feit dat verzoekster en X de wens en de intentie hadden om hun zelfstandigheid (weer) op te geven en dat zij — kort gezegd — weer veel samen deden, is de rechtbank zeker overtuigd. Dit is zoals overwogen echter onvoldoende voor de rechtbank om te komen tot de conclusie dat er sprake is van samenwonen in gezinsverband. De rechtbank hecht er aan op te merken dat zij zich beseft dat het voor verzoekster pijnlijk is dat het voor de juridische beoordeling van deze zaak relevant is onderscheid te maken tussen het emotioneel (weer) samenzijn, dat vanzelfsprekend voor verzoekster het zwaarst weegt, en het feitelijk samenzijn, dat in verband met de bewoordingen van artikel 6:108 lid 1 sub c BW van doorslaggevende betekenis is.

- 4.6. Hetgeen de rechtbank hiervoor onder punt 4.5. heeft overwogen, betekent dat de rechtbank het verzoek zal afwijzen.
- 4.7. Verzoekster vordert, onder verwijzing naar het advies van de Vereniging Advocaten voor Slachtoffers van Personenschade, als vergoeding voor de ten behoeve van deze procedure gemaakte kosten een bedrag van € 274,50 per uur (inclusief kantoorkosten, exclusief BTW). Het aan de zaak in totaal bestede aantal uren bedraagt volgens verzoekster 25 uur en 12 minuten.
- 4.8. Achmea voert aan dat het feit dat verzoekster en haar advocaat kennelijk hebben afgesproken dat de werkzaamheden worden uitgevoerd tegen een uurtarief van € 274,50 niet betekent dat dat uurtarief bij de begroting van redelijke kosten ex artikel 6:96 BW ook gehanteerd moet worden. De buitengerechtelijke kosten zijn steeds vergoed op basis van een uurtarief van € 120. Voor wat betreft het aantal uren dat in de begroting is betrokken is Achmea van mening dat dit bovenmatig is. Achmea is van mening dat de totale kosten in relatie met deze procedure begroot moeten worden op € 2.500 inclusief BTW.
- 4.9. Artikel 1019aa lid 1 Rv bepaalt dat de rechter in de beschikking de kosten begroot bij de behandeling van het verzoek aan de zijde van de persoon die schade door dood of letsel lijdt en dat de rechter daarbij alle redelijke kosten als bedoeld in artikel 6:96 lid 2 BW in aanmerking neemt. Bij zaken die binnen het bereik van de Wet deelgeschil vallen, ziet de rechtbank in beginsel vooralsnog geen aanleiding om af te wijken van de eventuele door de aansprakelijke partij ten opzichte van in dit geval verzoekster geaccepteerde en reeds in het stadium voorafgaande aan het deelgeschil vergoede tarieven. Omdat Achmea zowel het

uurtarief als het aantal aan de zaak bestede uren betwist, zal de rechtbank de buitengerechtelijke kosten als volgt begroten, waarbij zij voor wat betreft het uurtarief dus uitgaat van het tot op heden door Achmea steeds vergoede uurtarief van € 120. De onderhavige zaak betreft verder naar het oordeel van de rechtbank een voor wat betreft de omvang en complexiteit daarvan beperkt deelgeschil. De met de opstelling van het verzoekschrift en de verdere behandeling van de zaak gemoeide redelijke kosten als bedoeld in artikel 6:96 BW zullen door de rechtbank begroot worden op € 2.400, te vermeerderen met het door verzoekster betaalde griffierecht van € 263, in totaal dus € 2.663.

- 4.10.** Door verzoekster is veroordeling van Achmea in de kosten van deze procedure gevraagd. Nu hiertegen geen verweer is gevoerd zal het hiervoor onder punt 4.9. begrote bedrag als kostenveroordeling worden uitgesproken in het dictum van deze beschikking.

5. De beslissing

De rechtbank

- 5.1.** wijst het verzoek af;
- 5.2.** veroordeelt Achmea tot betaling aan verzoekster van de kosten van deze procedure welke zijn begroot op € 2.663.